

Nazwa diety	DIETA KETOGENNA I JEJ MODYFIKACJE (D13C)	
Zastosowanie	1) dla pacjentów, przebywających w szpitalach, wymagających diety specjalistycznej z istotnym ograniczeniem węglowodanów, wysokim udziałem tłuszczu oraz optymalnym białka, według wskazań lekarza (lub lekarza i dietetyka); 2) w leczeniu niefarmakologicznym padaczek lekoopornych, we wrodzonych wadach metabolizmu np. deficycie GLUT1, deficycie PDH.	
Zalecenia dietetyczne	1) medyczna terapia dietą ketogenną jest dietą o niskiej zawartości węglowodanów, wysokiej zawartości tłuszczu oraz optymalnej podaży białka, zaliczamy do niej klasyczne odmiany diety ketogennej np. 4:1 i 3:1 oraz jej modyfikacje, m.in. modyfikowaną dietę ketogenną, dietę MCT, modyfikowaną dietę Atkinsa, dietę o niskim indeksie glikemicznym; 2) wartość energetyczna i odżywcza diety realizowana jest w oparciu o wytyczne towarzystw naukowych oraz normy żywienia, planowana jest indywidualnie dla pacjenta; 3) z uwagi na bardzo indywidualny charakter diety i jej restrykcyjność jadłospisy ustala się każdorazowo dla danego pacjenta, w niektórych przypadkach dopuszcza się produkty z kategorii „niezalecane” wg indywidualnych wskazań lekarza i/lub dietetyka; (w zależności od sposobu prowadzenia diety ketogennej – możliwe jest też stosowanie żywności specjalnego przeznaczenia medycznego KetoCal). 4) <u>WYMAGANE odważanie produktów z dokładnością do 0,1 g.</u> Zalecane techniki kulinarne: 5) gotowanie tradycyjne lub na parze; 6) duszenie; 7) potrawy smażone w ograniczonych ilościach; 8) pieczenie, np. w folii aluminiowej, w rękawach do pieczenia, pergaminie, naczyniach żaroodpornych, piecach konwekcyjnych. Praktyczne wskazówki odnośnie sporządzania posiłków: 9) zupy, sosy oraz potrawy należy sporządzać z naturalnych składników, bez użycia koncentratów spożywczych, z wyłączeniem koncentratów z naturalnych składników; 10) zupy i sosy na bazie olejów roślinnych, śmietany tłustej itp.; 11) napoje i potrawy bez dodatku cukru, mąki, skrobi itd.	
Wartość energetyczna i odżywcza diety	Ustalana indywidualnie w zależności od potrzeb żywieniowych i stanu klinicznego pacjenta.	
Grupy środków spożywczych	Produkty rekomendowane	Produkty niezalecane

Produkty zbożowe	<ol style="list-style-type: none"> 1) pumpnikiel, chleb „Pro Body”, chleb proteinowy i inne pieczywo o niskiej zawartości węglowodanów; makaron z mąki 2) konjac; pieczywo wypiekane na 3) bazie maki orzechowej, babki jajowatej itp. 	1) produkty zbożowe zwykłe.
Warzywa i przetwory warzywne	1) wszystkie dozwolone, preferowane o niskiej zawartości	1) przetwory warzywne z dodatkiem cukru.
	węglowodanów.	
Ziemniaki, Bataty	-	1) wszystkie.
Owoce i przetwory owocowe	<ol style="list-style-type: none"> 1) wszystkie dozwolone, preferowane o niskiej zawartości węglowodanów owoce 2) jagodowe np. maliny, truskawki; 3) awokado; oliwki. 	1) owoce i przetwory z dodatkiem cukru, owoce suszone i kandyzowane.
Nasiona roślin strączkowych	<ol style="list-style-type: none"> 1) wszystkie, np. soja, ciecierzycyca, groch, soczewica, 2) fasola, bób; pasty z nasion roślin strączkowych; mąka 3) sojowa i z innych roślin strączkowych; napoje sojowe bez dodatku cukru; 4) przetwory sojowe: tofu, 5) tempeh; makarony z nasion roślin strączkowych (np. z fasoli, grochu). 	1) gotowe przetwory strączkowe (np. parówki sojowe, kotlety sojowe w panierce, pasztety sojowe, burgery wegetariańskie.
Nasiona, pestki, orzechy	<ol style="list-style-type: none"> 1) całe nasiona, pestki, orzechy (wszystkie rodzaje) i ich przetwory niesłodzone i bez 2) dodatku soli; pasty z orzechów/pestek, nasion niesłodzone, bez dodatku soli i 3) oleju palmowego; wiórki 4) kokosowe; mąki z orzechów, np. migdałowa, kokosowa. 	<ol style="list-style-type: none"> 1) orzechy/pestki i nasiona solone, w panierkach itp.; 2) pasty orzechowe/ z nasion/z pestek solone i/lub słodzone.

<p>Mięso i przetwory mięsne</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) mięso z małą zawartością tłuszczu, np. drób bez skóry, chuda wołowina, chude partie wieprzowiny, np. polędwica, schab, szynka; 2) chude gatunki wędlin niemielonych wykonane z jednego kawałka mięśniowego: 3) drobiowych, wieprzowych, wołowych; 4) tłuste wędliny np. boczek, 4) kabanosy, salami (w ograniczonej ilości); pieczone pasztety z chudego mięsa. 	<ol style="list-style-type: none"> 1) podroby, tłuste mięsa, pasztety.
<p>Ryby i przetwory rybne</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) ryby: łosoś, sardynki, pstrąg, dorsz, makrela atlantycka, morszczuk; inne ryby: karp, 2) halibut, marlin, okoń, żabnica, makrela hiszpańska, śledź – nie częściej 	<ol style="list-style-type: none"> 1) ryby drapieżne inne (np. miecznik, rekin, makrela królewska, tuńczyk, węgorz amerykański, płytecznik, szczupak, panga, tilapia, gardłosz atlantycki) łosoś i śledź bałtycki, szprotki;
	<p>niż raz w jadłospisie dekadowym; owoce morza:</p> <ol style="list-style-type: none"> 3) krewetki. 	<ol style="list-style-type: none"> 2) ryby surowe; 3) ryby wędzone; 4) konserwy rybne.
<p>Jaja i potrawy z jaj</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) wszystkie dozwolone. 	<ol style="list-style-type: none"> 1) jaja na miękko.
<p>Mleko i produkty mleczne oraz ich alternatywy</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) jogurt typu greckiego; 2) tłuste sery białe i żółte, mascarpone, śmietana - wszystkie niesłodzone; napoje roślinne wzbogacane w wapń, witaminę D i B₁₂, np. napój sojowy, migdałowy. 3) 	<ol style="list-style-type: none"> 1) mleko i jego przetwory 2) słodzone; przetwory mleczne z mleka niepasteryzowanego; 3) mleko skondensowane; jogurty 4) owocowe i inne przetwory mleczne z dodatkiem cukru, desery mleczne; 5) sery topione; 6) dosładzane produkty alternatywne dla mleka i jego przetworów.
<p>Tłuszcze</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) masło; śmietana 2) tłusta; miękka 3) margaryna; 4) oleje roślinne, np.: rzepakowy, oliwa z oliwek, 5) olej z awokado; majonez; 6) olej kokosowy (w ograniczonej ilości). 	<ol style="list-style-type: none"> 1) tłuszcze zwierzęce, np.: smalec, słonina, łój; 2) twarde margaryny; 3) tłuszcz palmowy; 4) frytura smaźnicza.

Desery (w ograniczonych ilościach)	<ol style="list-style-type: none"> 1) galaretka bez cukru dosładzana dozwoloną substancją 2) słodzącą; wypieki i desery na bazie produktów dozwolonych dosładzane dozwoloną 3) substancją słodzącą; gorzka czekolada min. 70%. 	<ol style="list-style-type: none"> 1) galaretka tradycyjna; 2) kisiel; 3) ciastka, słodycze i inne wyroby tradycyjne; 4) czekolada i wyroby czekolado podobne tradycyjne z cukrem.
Napoje	<ol style="list-style-type: none"> 1) woda; 2) napary z herbaty, ziół itp. bez dodatku cukru; kawa 3) zbożowa bez cukru; soki 4) warzywne bez soli; kakao 5) bez cukru. 	1) napoje zawierające węglowodany.
Przyprawy i inne	<ol style="list-style-type: none"> 1) zioła i przyprawy ziołowe i korzenne bez dodatku mąki/cukru np.: liść laurowy, ziele angielskie, koper zielony, kminek, tymianek, majeranek, bazylia, oregano, tymianek, lubczyk, rozmaryn, pieprz 2) ziołowy, goździki, cynamon; 3) gotowe przyprawy warzywne; 4) keczup; karagen, pektyna, guma guar, 5) agar, guma arabska; 6) sól (w ograniczonych ilościach); <p>substancje słodzące: np. erytrytol,</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) cukier, miód; 2) kostki rosółowe i esencje bulionowe; gotowe bazy do 3) zup i sosów; gotowe sosy 4) sałatkowe i dressingi; ksylitol, 5) sorbitol, maltitol i inne wg indywidualnych zaleceń lekarza i/lub dietetyka.
	glikozydy stewiolowe, sukraloza, owoc mnicha i ich mieszanki wg indywidualnych zaleceń lekarza i/lub dietetyka.	

Udostępnił:

Małopolski Szpital Rehabilitacyjny w Krzeszowicach na podstawie opracowań przekazanych do wiadomości publicznej przez Ministerstwo Zdrowia z dnia 22.12.2025r.

Odpowiednie żywienie pacjentów w szpitalu stanowi integralną część całego procesu leczenia, a właściwa ocena stanu odżywienia i wdrażanie odpowiedniego sposobu żywienia jest istotnym elementem zwiększenia szans chorych na wyzdrowienie i poprawę skuteczności zarówno leczenia zachowawczego, jak i chirurgicznego.

Powyższe wymagania zostały opracowane przez Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego PZH – Państwowy Instytut Badawczy we współpracy z Instytutem Matki i Dziecka oraz Polskim Towarzystwem Żywienia Pozajelitowego, Dojelitowego i Metabolizmu"